

ત્રિભાષામયી શ્રીનેમિસૂરીશ્વરસ્તુતિ:

સં. મુનિકલ્યાણકીર્તિવિજય

પૂજ્યશાસનસમ્રાટશ્રીના પરમવિદ્વાન્ શિષ્ય પ્રવર્તકમુનિ શ્રીયશોવિજયજી મહારાજે પોતાના ગુરુભગવન્તની સ્તુતિઓ સંસ્કૃત-પ્રાકૃત ભાષામાં અનેક રીતે રચેલી છે. પરન્તુ આ પ્રકાર તેમાં નવી જ ભાત પાડે છે.

અહીં તેમણે પ્રાકૃતભાષા, શૌરસેનીભાષા તેમજ માગધીભાષામાં, ત્રણ અથવા બે, અનુષ્ટુપ્ છન્દમાં રચેલ શ્લોકો દ્વારા પૂ. શાસનસમ્રાટની સ્તવના કરી છે. સાથે જ, દરેક શ્લોકની સંસ્કૃતચ્છાયા પણ તેમણે પોતે જ લખી છે.

સ્તુતિના ભાવો અત્યન્ત ગમ્भीર છે. સાહિત્યની દૃષ્ટિએ પણ તેમાંનું કાવ્યતત્ત્વ અત્યુત્તમ અને અલઙ્કારાદિથી પરિપૂર્ણ છે.

આવા પ્રકારની સ્તુતિઓ પહેલાં પણ અનુસન્ધાનમાં પ્રકટ થઈ ચૂકી છે, જેમાં આઠ ભાષામાં અથવા છ ભાષામાં જિનેશ્વરભગવન્ત વ.ની સ્તુતિ કરવામાં આવી છે.

અથ પ્રાકૃતમ્

પિંગિયસંજમં નેમિ ચચ્છિયકુમયં મુણિ ।
વંફામિ ગુરુમેગં ણં દુઃખહરણદક્ષિણં ॥૧॥
અજ્ઞીણતણુતેઅં હં નયનાણવિઅક્ષણં ।
વેરગ્ગકારઅં સૂરિં ભત્તીએ ણં નવામિ જે ॥૨॥
વિન્નવેમિ ગુરૂ નેમે ! સુયધમ્મસુદેસગ ! ।
પાવપ્પણાસણા નાહ ! અત્થુ ભત્તી તુમં સયા ॥૩॥

સંસ્કૃતચ્છાયા :

ગૃહીતસંયમં નેમિં તદ્રુકુમતં મુનિમ્ ।
કાઙ્ક્ષામિ ગુરુમેકં તં દુઃખહરણદક્ષિણમ્ ॥૧॥
અક્ષીણતનુતેજસમહં નયજ્ઞાનવિચક્ષણમ્ ।
વૈરાગ્યકારકં સૂરિં ભક્ત્યા તં નમામિ ॥૨॥
વિજ્ઞાપયામિ ગુરો ! નેમે ! શ્રુતધર્મસુદેશક !
પાપપ્રણાશના નાથ ! અસ્તુ ભક્તિસ્તવ સદા ॥૩॥

अथ शौरसेनी

अय्यावत्तं समगं खु चरित्सिरिसोहिद ! ।
 सुसत्तीए अपुव्वाए तायध नाध ! अम्महे ॥१॥
 जयस्सोत्तंस ! कितीए गुरुभावं गदो मदो ।
 कदकज्जो इधं नाध ! भोदु भदंकरो भवं ॥२॥

संस्कृतच्छाया :

आर्यावर्तं समग्रं खलु चारित्रश्रीशोभित !
 सुशक्त्या अपूर्वया त्रायस्व नाथ ! (हर्षेण) ॥१॥
 जगत उत्तंस ! कीर्त्या गुरुभावं गतो मतः ।
 कृतकार्यं इह नाथ ! भवतु भद्रङ्करो भवान् ॥२॥

अथ मागधी

पलमपदमो कस्स देशयं शाहुशोभणं ।
 शुभोपदेशदादालं पज्जपज्जं सुपज्जलं ॥१॥
 अपस्खलिदविज्जाणं आलाथिदशलशशदिं ।
 नेमिं सुपधवज्जदं शावय्यलहिदं मुणिं ॥२॥
 विवय्यिदकशायं णं भवकस्तविघस्तनं ।
 थुणामि शूलिं शाहुं हं तवगच्छदिवप्फदिं ॥३॥

संस्कृतच्छाया :

परमपदमोक्षस्य देशकं साधुशोभनम् ।
 शुभोपदेशदातारं प्राज्ञप्रज्ञं सुप्राञ्जलम् ॥१॥
 अप्रस्खलितविज्ञानं आराधितसरस्वतीम् ।
 नेमिं सुपथव्रजन्तं सावद्यरहितं मुनिम् ॥२॥
 विवर्जितकषायं तं भवकष्टविघट्टनम् ।
 स्तवीमि सूरिं साधुमहं तपगच्छदिवस्पतिम् ॥३॥